

Lapsi vahingon aiheuttajana

Lapsen korvausvelvollisuudesta

- Vahingonkorvauslain lähtökohtana on, että korvausvelvollisuus syntyy, jos vahinko on aiheutettu tahallisesti tai tuottamuksellisesti. Tämä koskee myös alaikäisen aiheuttamaa vahinkoa.
- Alle 18-vuotiaan korvausvastuu saattaa kuitenkin olla vain osittaista tai joissain tapauksissa jopa poistua kokonaan.
- Vahingonkorvauslain 2:2:n mukaan korvausvastuuta voidaan ”sovitella” eli kohtuullistaa, jos vahingonaiheuttaja on alaikäinen. Alaikäisen korvausvastuuta ja ”sovittelutarvetta” arvioitaessa olennaista on selvittää, missä määrin alaikäinen on voinut ymmärtää tekonsa seuraukset ja onko itse teko ja/tai sen seuraukset olleet tahallisia vai onko kyseessä ollut ns. vahinko (huolimattomuus). Huomioon on otettava paitsi vahingonaiheuttajan ikä myöskin vahingonaiheuttajan ja vahingon kärsijän varallisuusolot.
- Nyrkkisääntönä voidaan pitää, että lapsi ei itse ole henkilökohtaisesti vastuussa alle 4-vuotiaana aiheutetusta vahingosta, vaan vastuu on tällöin huoltajalla tai muulla lapsen valvonnasta vastanneella aikuisella.
- Yksityishenkilöille myytäviin kotivakuutuksiin sisältyy yleensä vastuuvakuutus, joka tyypillisesti kattaa alle 13-vuotiaana aiheutetut vahingot silloinkin, kyse olisi tahallisesta teosta.

Huoltajan ja/tai vanhemman korvausvastuusta

- Lapsen vanhemmat eivät automaattisesti ole korvausvelvollisia lapsen aiheuttamasta vahingosta.
- Vanhemman korvausratkaisu perustuu tuottamusarviointiin (”Onko lasta valvottu huolellisen vanhemman tavoin?”).
- Vastaava tuottamusarviointi liittyy esim. päivähoidon ja koulun henkilökuntaan.
- Vanhempien vastuu ei ylety tilanteisiin, joissa he eivät voi valvoa lastaan (päiväkot, koulu) tai joissa ”yhteiskunnan normit” eivät enää lapsen iän vuoksi ole edellyttäneet lapsen jatkuvaa valvontaa.

Lähde:

Kalevi Juntunen
Ylitarkastaja
Länsi-Suomen Lääninhallitus
5.5.2008

A:31.5.1974
L:13.12.1991, 29.1.1999
SK: 412/1974
HE 151/1991, 116/1998